СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 11. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 15. січня, 1930. VOL. XXXVIII. No. 11. Jersey City, N. J., Wednesday, January 15, 1930. THREE CENTS.

ХТО НЕ КОЛЯДУВАВ, ТОЙ ЩЕДРУЄ НА РІДНУ ШКОЛУ

ГУВЕР ФОРСУЄ ПРОГИБІЦІЮ

ВЗИВАЄ КОНҐРЕС ДО ЗАВЕДЕННЯ ЗМІН У ЗАКОНОДАВСТВІ. ПРИЗНАЄ, ЩО ПОЛОВИНА ЗЛОЧИНІВ ВІДНОСИТЬСЯ ДО ПРОГИБІЦІЇ.

ВАШИНҐТОН, 14. січня. — Президент Гувер предложив сенатови і палаті послів письмо, в якім предкладає проекти щодо форсовання прогибіції. Разом з тим письмом передано конґресови звіти Комісії для виконування законів і меморіяли секретаря скарбу та ґенерального прокуратора.

Згідно з тими проектами будуть перенесені прогибіційні справи з департаменту скарбу до департаменту справедливости, а далі буде встановлене більше число федеральних суддів і переведені инші зміни.

Конґрес заявиться за предложені зміни. Разом з тим поставлено в обох палатах два внесення, щоби розслідити, чи теперішний прогибіційний закон надається до того, щоби завести тверезість.

РОЗСЛІДЖУЮТЬ ХАБАРНИЦТВО.

ХОЧУТЬ У ТОЙ СПОСІБ ЗАПХАТИ ҐОВЕРНОРА РУЗВЕЛТА В СЛІПИЙ КУТ.

ОЛБАНІ, 14. січня. — Републиканські посли і сенатори будуть домагатися в есемблі зарядження доходжень у справі хабарництва в місті Ню Йорку. Вони кажуть, що останні хабарницькі скандали так занепокоїли населення, що годі вже довше мовчати.

Демократи твердять, що републиканці хочуть підставити стільця ґоверноров Рузвелтови. Бо якщо він заявиться за розслідження хабарництва, то наразить собі Тамані Гол, а як спротивиться, то стратить довіря населення. Сам ґовернор на разі мовчить.

ДЕ РОДЯТЬСЯ ЗЛОЧИНИ.

НЮ ЙОРК, 14. січня. — Прогибіційний адміністратор міста Ню Йорку, майор Морис Кембел, подає, що теперішня „мокра" адміністрація міста потурає спікізам, а тимсамим і злочинству, бо 90% усіх злочинців має свій початок у спікізах, які є пристановищем для віх злочинців.

ПРО ПАПУЖАЧУ ХОРОБУ.

ЗНАЛИ Ї ВЖЕ В 1892 РОЦІ. ПЕРЕНОСИТЬСЯ ЛЕГКО З ПАПУГ НА ПТАХІВ І ЛЮДЕЙ.

БУЕНОС АЙРЕС, 14. січня. — Папужачу хоробу занотовано тут в останніх часах перший раз у жовтні минулого року, коли померло на неї двоє людей. Були це актор і акторка, котрі виступали на сцені з папугою, яка захоріла на невідому хоробу і згинула, заразивши своїх хлібодавців мікробами хороби.

Папужачу хоробу пізнати по тім, що папуга не приймає їди і має дуже сумний вигляд. Бакцилі хороби дістаються дуже легко до леґенів людини і спричинюють скору смерть. В 1892 році згинуло на одним кораблі підчас подорожі 300 папуг на ту хоробу.

ВОСКРЕШАВ З МЕРТВИХ.

І ПІШОВ ЗА ТУ ШТУКУ НА ТРИ МІСЯЦІ ДО ВЯЗНИЦІ.

НЮ ЙОРК, 14. січня. — Елі Фріц, літ 30, займався ворожбитством. Наспроваджував ріжних арабських книг і дивачних костюмів та ворожків, побираючи за те ріжні суми. Від Миссис Мек Карті зажадав $50, обіцюючи їй воскресити чоловіка з гробу. Взяв завдаток, але що чоловіка не воскресив, то опинився перед судом і пішов до тюрми.

МІЛІОН НЕ ПЕРЕВЕРНУВ ЙОМУ ГОЛОВИ.

НЮ ЙОРК, 14. січня. — Судовий перекладчик Джозеф Ґорвіч одідичив $1,000,000. Це не перешкодило йому продовжати своє заняття. Він прийшов до суду як звичайно, а коли йому ґратулювали і питали, що він задумує робити, відповів, що буде працювати далі як досі.

ФРАНЦІЯ ЗАРОБЛЯЄ НА АМЕРИКАНЦЯХ.

НЮ ЙОРК, 14. січня. — На протязі 1929 року витратили американські туристи в Франції яких $240,000,000. Отже всьо, що Америка заробила на експорті своїх товарів до Франції, віддала їй назад через туристів, котрі відвідували Францію.

КОНҐРЕС І ФИЛИПІНИ.

ВАШИНҐТОН, 14. січня. — Посол Венрайт з Ню Йорку заквестіонував у палаті послів право конґресу надавати свободу Филипінам. Він каже, що конґрес не має права зрікатися землі, яка належить до Америки. Инші знову твердять, що коли конґрес може ухвалювати придбання земель, то, річ ясна, може землі й роздавати.

ЗА ЗМЕНШЕННЯ ІМІҐРАЦІЇ.

ВАШИНҐТОН, 14. січня. — Буде внесений в конґресі проект, щоб обмежити іміґрацію з Мексика, Канади і Полудневої Америки до 50,000 іміґрантів.

СМУТС У СЕНАТІ.

ВАШИНҐТОН, 14. січня. — Сенат витав учора Смутса, бувшого премієра Полудневої Африки, одного з основників Ліґи Націй.

ЖІНКИ ПАСТОРАМИ.

НЮ ЙОРК, 14. січня. — Нюйорська презбитерія відложила голосовання над справою, чи жінки можуть бути презбитеріяльськими пічерами.

РІДНА ШКОЛА ЖДЕ НА НАС, БО БЕЗ РІЗДВЯНОЇ КОЛЯДИ З АМЕРИКИ РІДНА ШКОЛА НЕ В СИЛІ ПРОДОВЖАТИ СВОЄЇ. З НАГОДИ ПОБУТУ ДЕЛЕҐАТА РІДНОЇ ШКОЛИ, МИ ВСЮДИ ЗАЯВЛЯЛИ, ЩО ДОЦІНЮЄМО ВАГУ РІДНОЇ ШКОЛИ, ТА ЩО ЇЇ ДАЛІ ЩИРО ПОПРЕМО. МАЄМО ТЕПЕР НАГОДУ ДО ЦЬОГО. ТОМУ ХАЙ НІХТО НЕ ВІДМОВИТЬСЯ ВІД КОЛЯДИ НА РІДНУ ШКОЛУ.

ВІДРІКАЮТЬСЯ ПАПУГ.

З ріжних сторін Америки доносять, що шириться папужача хороба. Люди западають на пропасницю, на яку хорують папуги. З того приводу вже було кілька смертних випадків тут і в Европі. Це налякало всіх тих, що держать у себе папуги. Тому не диво, що нюйорський полісмен Чарлз Суз знайшов у городі прекрасну клітку з папугою, яка кричала до нього: Гело, Джек!

ЩЕ ПОЧУВАЄ ВОРОЖІСТЬ.

Бельгійський король Альберт ужився від участи в параді італійського війська з нагоди одруження його дочки з італійським наслідником престолу. Зробив він це тому, що на параді був присутний німецький князь Рупрехт, який командував німецькою армією, що була захопила Бельгію в 1914 році.

ОБОРОНЕЦЬ ШВАРЦБАРТА У ЛЬВОВІ.

На поїздку по більших містах теперішньої Польщі вибрався французький адвокат Торес, котрий, як відомо, боронив перед паризьким судом убийника бл. п. отамана Петлюри, Шварцбарта. При цій нагоді має Торес заїхати теж і до Львова. Треба мати справді жидівське нахабство, щоби після такого опльовлення українського імени, якого допустився згаданий Торес підчас паризького процесу, відвідувати українські землі. Тореси певно рахують на те, що Українці мають таку вдачу, що швидко забувають навіть найгіршу нанесену їм обиду.

НОВІ ШЛЯХИ ДО ОСЯГНЕННЯ ЦІЛИ.

Тим, що обстоюють погляд, неначеб у наслідок спору мусів наступити судовий процес або двобій, можемо подати живий приклад того, як культурно поступили два англійські суперники. Вони любили одну й ту саму дівчину. Вони погодилися, щоби дівчина належала тому, хто витримає довше голодівку. Отже замкнулися вони в порожній кімнаті й голодували спільно. За 126 годин і 35 хвиль піддався молодший з них. Коли тепер гарна стенотипістка, про яку росходилося обидвом суперникам, віддасться, то зможе вимагати більше від свойого мужа як від іншого при тих самих грошевих приходах, тому, що видатки на харч для свойого мужа могли би відпасти.

А ФРАНЦІЯ ЗБРОЇТЬСЯ.

Саме на передодні лондонської конференції по морському обеззброєнню Франція спішиться виконати свій плян морської оборони своїх кольоній та метрополії. З цією метою Франція відкриває дві нові морські бази в своїх кольоніях, куди вже вислала два кружляки та два торпедовці.

КРАДУТЬ ЯК КРУКИ.

В Варшаві арештовано урядника каси хорих Квятковського, який збирав гроші в ріжних урядах і фірмах. На протязі одного року вмів Квятковскі „призбирати" для себе 200 тисяч золотих.

ЯК ДАЛЕКО СЯГАЄ СВІТЛО ДЕННЕ В ГЛИБИНУ МОРЯ?

Англійські дослідники прослідили, що на 20 метрів під водою сягає 6.72 відсотків сили денного світла, на 40 м. лише 0.72 відсотків, а на 60 м. світло денне вже майже не доходить і панує там кромішна вічна ніч.

НАФТОВИЙ ШИБ У МОРЕНАХ ГОРИТЬ ДАЛЬШЕ.

Шиб у Боренах (Румунія) все ще горить. Саме будують тунель, яким має спливати горіюча нафта.

НАПАД НА ПОЇЗД.

На особовий поїзд Ґалаці—Рені (Румунія) напали узброєні бандити, при чому пропало багато пакунків з товарового поїзду. Бандити вживали також оружия. По них пропав усякий слід.

СЛОНИ У ФРАНЦУСЬКІЙ АРМІЇ.

Слони дуже люблять музику. Під її впливом вони стають лагідними й послушними. Тому музика є добрим засобом при освоюванню і навчанню слонів. Навчити всяку звірину „ремесла" дуже тяжко; треба посуґуватися буком і всякими іншими середниками, що просто мучать людину. Наприклад, щоби навчити медведя танцювати, треба ставити його на горячу бляху та инших йому лапи. Слони цього не потребують. Вистарчить заграти їм на флеті чи сопілці і слон стає послушним учнем. В часі світової війни слони „служили" в кольоніяльних військах французької армії та були там дуже поміччні. Тепер у всіх частинах кольоніяльних військ утворено спеціяльні „слонячі" відділи. Учителями рекрутів-слонів є Мурини, що вміють добре обходитися з тими неповоротними учнями.

ЖИДИ ВІДВДЯЧУЮТЬСЯ.

Палестинські жиди в Тель-Авіф назвали одну з улиць того міста „Польською улицею", відвдячуючись у той спосіб за те, що в польських містах є десятки улиць жидівських. На такий спосіб то в кожному палестинському місті повинно бути зо три улиці українські.

РЕЛІҐІЙНА БОРОТЬБА СКІНЧИЛАСЯ ЗЛОДІЙСТВОМ

В Довгім, горлицького повіту, закралося кількох людей до захристії і розбивши двері, вкрали з церкви 5 хоруговь, 3 ліхтарі, ризи, 3 книжки до молитви і пушку з грішми. Переведене слідство виявило, що крадежі допустилися місцеві люде, а товкмом до крадежі був релігійний спір поміж православними і греко-католиками.

ЦІКАВІ ЧИСЛА.

В столиці Англії, Лондоні, живе дивним дивом аж 230 тисяч вдів, а лише 70 тисяч вдівців. Пояснюють собі люде ту ріжницю в той спосіб, що вдів є тому більше, бо вони зїжджаються з провінції, щоби у великому місті лекше найти собі другого мужа.

СВІТСЬКИМ ОСОБАМ НЕ МОЖНА ПРОМОВЛЯТИ НА ЦВИНТАРЯХ.

Архиєпископ Вильна Ялбжиковський видав для духовенства обіжник, в якім заявляє, що на підставі канонічного права світським особам у жаднім випадку не можна промовляти на могилах на цвинтарі.

„ЧУДОТВОРНИЙ" КАМІНЬ.

В аптиці середновічча можна було найти перстені злодіїв, людські кости, смалець змії, а особливо мінерали у формі каміння. Це каміння походило з внутреностей індійської кози. Такий камінь отримав французький король Карло IX. (1550—1574) із запевненням, що він помагає проти всякої отрути. Тодішний славний лікар А. Паре сумнівався, щоб один камінь поміг проти всякої отрути, яка має ріжні наслідки. Король був у своїй вірі захитаний, але всеж таки хотів переконатися. Цю спробу виконано на злочинцеві, котрий був засудженим на смерть. Злочиня отруїли, а опісля старалися вилічити при помочи чудотворного камея. Але злочинець загинув. Тоді приказав король камінь спалити.

ҐАЗЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ТРОХИ НЕ РОЗБИЛАСЯ

ПРЕЗИДЕНТ НІМЕЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО БАНКУ ВІДМОВИВСЯ КУПУВАТИ ШЕРИ ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ. ЦІ ШЕРИ КУПЛЯТЬ ИНШІ НІМЕЦЬКІ БАНКИ.

ҐАҐА (Голяндія), 14. січня. — Президент німецького державного банку, доктор Шахт, прибувши до Ґаґи, негайно відрідав американського банкира Рейнолда, голову комісії, яка виробляла статут інтернаціонального банку для вреґульовання сплат репарацій. Шахт заявив Рейнолдови, що він, хоч і підписав уже протокол першої ґазької конференції про приняття Німеччиною пляну Йонґа, тепер уважає себе в праві відтягнути свій підпис. Причиною цього Шахт назвав те, що комісія по виробленню статуту інтернаціонального банку не узглядила багато інтересів Німеччини.

Пізніше свою точку поглядів Шахт боронив на засіданню всієї комісії по виробленню статуту інтернаціонального банку, але комісія його протестів не приняла. Тоді Шахт заявив, що державний німецький банк не буде купувати шерів інтернаціонального банку, як це він має зробити по статуту. Комісія вирішила не звертати уваги на Німеччину й продовжувати свою роботу, в якій заціквлені 19 ріжних держав.

Голова німецької делеґації на конференцію, міністер справ закордонних Курціус, відбув довгу нараду з Шахтом, але той стояв на свойому, що державний банк не може купувати шерів інтернаціонального банку. Нарешті було вирішено, що шери на 8 міліонів долярів, які припадають на Німеччину, куплять инші німецькі банки. Таку заяву Курціус склав конференції, що вратувало репараційний плян Йонґа, якого приняття тепер забезпечене.

НЕ ВІРЯТЬ В УСПІХ.

БОЛЬШЕВИКИ ПРОРОКУЮТЬ НЕВДАЧУ КОНФЕРЕНЦІЇ ПО МОРСЬКОМУ ОБЕЗЗБРОЄННЮ.

МОСКВА (СССР), 14. січня. — Московська ґазета „Ізвестія" у великій редакційній статті говорить, що лондонська конференція по морському обеззброєнню засуджена на невдачу. Ґазета не вірить, щоби можливо було осягнути порозуміння в трох основних точках.

Перше. Не буде осягнене порозуміння між Англією та Злученими Державами в справі обмеження скількости й сили кружляків. Питання це скомпліковане справою признання свободи морей. Друге. Не буде осягнене порозуміння в справі знищення підводних човнів, як засобу морської війни. Третє. Не можливо осягнути порозуміння між Італією та Францією на ґрунті рівности їх морських сил, як того домагається Італія.

Більше того ґазета говорить, що лондонська конференція лише прискорить час, коли конкуруючі морські держави візьмуться за зброю для полагодження своїх непорозумінь.

ЖЕРТВИ СТРАШНОЇ БУРІ.

ЛОНДОН (Англія), 14. січня. — Над Англією та частиною континенту Европи пронісся страшний ураґан. В Англії загинуло 37 людей, між ними 23 загинуло на військовому пароплаві, що йшов з Англії до Середземного моря. З континенту Европи повідомляють також про страшну бурю, яка спричинила загибіль пятьох людей.

Позатим багато людей ушкоджено вирваними деревами, перекиненими автами, зруйнованими будовами й т. д. Крім людських жертв буря спричинила величезні шкоди населенню Англії та Европи, починаючи з півдня й до далекої півночі.

НАСЕЛЕННЯ КИТАЮ ГИНЕ.

З ГОЛОДУ ВМЕРЛО 2 МІЛІОНИ І 2 МІЛІОНИ ЗАСУДЖЕНІ НА ГОЛОДОВУ СМЕРТЬ. ТИСЯЧКИ ГИНУТЬ ВІД МОРОЗІВ.

ПЕКІН (Китай), 14. січня. — Бувший кореспондент пекінської ґазети Ґровер Кларк обслідував район ріки Вей, де китайське населення терпить найбільшу біду. В тім районі 6 міліонів населення голодує та терпить на страшний холод, бо оселі його знищені довгою горожанською війною.

Кларк говорить, що найменше 2 міліони Китайців уже вмерло з голоду, а на протязі найближчих шістьох місяців ще помре не менше 2 міліони, бо годі сподіватися відповідної допомоги голодуючому населенню. Крім того великі морози в Китаю також забирають тисячі жертв.

НАХВАЛЮЮТЬСЯ ВИСЛАТИ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

МАДРИД (Еспанія), 14. січня. — Правительство грозить висилкою кореспондентам чужинецьких ґазет за те, що вони нібито передають до своїх ґазет неправдиві відомости про становище в Еспанії. Особливо незадоволене правительство тим, що кореспонденти подають відомости про можливе уступлення диктатора Прімо ді Рівери та про напади на нього.

Місяць тому цензура на телеґрами кореспондентів чужинецьких ґазет була знесена, але правительство буде вживати репресій проти тих, хто подає відомости, які шкодять еспанській монархії.

АКУЛИ ЗЇЛИ ПЯТЬОХ.

КЕЙП ТАВН (Південна Африка), 14. січня. — Недалеко міста Порт Люіз акули (пажорі-людоїди) зїли пятьох рибалок. Шість рибалок перекинулися зі своїм човном у віддалі двох миль від берега. Лиш одному з них пощастило доплисти до берега, а пятьох зїли акули.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіти і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДЕСЯТЬЛІТТЯ ЛІҐИ НАЦІЙ

Дня 10 січня минуло 10 літ від часу, коли започаткувала свою діяльність Ліґа Націй, духовий твір Вилсона, а фактичний — побідних аліянтів. Вилсон думав побудувати інституцію, яка відвернула би дальші війни і була заборолом для слабших народів супроти сильніших і заборчих. Аліянти, а головно Франція, уважали Ліґу за спосіб до закріплення тих здобутків, які їм припали силою Версальського договору.

І ось тому ще й сьогодня ріжні народи ріжно святкують оте десятьліття Ліґи. Приміром місто Данціґ покрите жалобою. Місцеві часописи взивають населення до протестів проти поневолення міста з боку Польщі та до поширення пропаґанди за ревізію Версальського договору. Знову міліони, які живуть на окупованих Польщею українських, білоруських чи литовських землях, навіть не можуть у такий спосіб запротестувати, бо часописи поконфіскувалиб, а протестуючих загналиб перед суд за державну зраду. Не можуть протестувати Мадяри в Румунії, ні Німці в Італії, котрих рівнож переслідують. А Ліґа Націй все те знає і мовчить. Особливо вперто мовчить, коли ходить о такі бездержавні народи як український, за яким нема навіть кому перед Ліґою вступитися.

В Англії, а головно в Франції, підносять велике значіння Ліґи. І нема де правди діти, а треба признати, що впливи Ліґи Націй дійсно зросли. На початку мала вона за собою 24 держав, а тепер членами Ліґи стало 54 держав. Спершу належали до неї побідні держави і ті, що стояли у хвості побідних. Сьогодня належить вже до Ліґи і побита Німеччина, а її голос починає щораз то більше заважувати.

Злучені Держави не стали досі членом Ліґи Націй. Американський сенат не затвердив Версальського договору. Розчаровані поведенням побідних держав не думали ні сенат ні американська опінія приступати до Ліґи Націй, щоби не допомагати американським престіжом, а евентуально й кровю закріплювати новий імперіялізм і нове поневолення.

І досі американська суспільність поділена щодо цього, чи Америка має далі стояти оподалік Ліґи, чи стати її членом. На ділі Злучені Держави беруть участь як прислухуючіся у всіх важніших конференціях Ліґи. На ділі Америка дає Европі своїх економічних і фінансових знавців і ратує її від економічної катастрофи. На ділі Америка пропаґує мирову акцію і вже силою одного тільки Париського договору, яким поставлено війну поза законом, звязана з Европою. Тому краще було би належати до Ліґи і використати ту приналежність на те, щоби Ліґа направила ті кривди, які нанесено ріжним народам, а особливо українському, версальським договором, рішеннями Ради Амбасадорів і т. п.

Я. Дуб.

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ ТА ТРАДИЦІЇ НАШИХ ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ.

(Докінчення)

Зрештою значна частина соціялістичних гасел, які свого часу викликали були загальне довіря та велику прихильність до них з боку народніх мас, вже здійснені, а инші, навпаки, життя відкинуло. Себ-то після тих експериментів, яких зазнала українська нація на власній шкірі за останні роки, дуже важко припустити, щоб українські селяне та робітники знову віддали провід в руки українських соціялістів. На наших західних землях, правда, й раніще соціялістичні ґрупи не відограли такої рішаючої ролі, як на Великій Україні.

Як саме український націоналізм ставиться до наших визвольних традицій? Треба памятати, що не всі „визвольні" традиції українські треба уважати гідними наслідування. Тому саме **українські націоналісти рішуче відкинули традицію союзів з Росією та Польщею,** бо ця традиція цілком суперечить змаганням української нації добитися утворення Самостійної Соборної України. Так само ми не уважаємо доцільним взагалі **покладатися переважно на чужоземні чинники,** бо таким робом не можливо відновити ту великодержавну ролю та значіння, які українська нація мала в найкращі часи свого панування на Сході Европи, а саме в X—XII ст. На нашу думку українська нація повинна разом **з усіма східно-европейськими націями, покладаючись головним чином на власні сили,** мати своїм головним завданням **добитися ліквідації російської чи польської геґемонії на Сході Европи,** рішуче **поборювати російську-польську імперіялістичну експанзію** на рідній не своїй землі та **збройною силою примусити Москву і Варшаву погодитися на радикальний розподіл Східної Европи,** себ-то на цілий ряд національних держав, застосувавши право націй на своє самовизначення. Проте ми певні, що цього можна досягнути лише шляхом **національної революції та оружної боротьби.**

Це той шлях визволення, якими йшли наші набільші гетьмани, а саме Великий Богдан та хоробрий Дорошенко, це той шлях, яким українська нація боролася за свою великодержавність протягом 1917—1919 р. Навіть наші противники не можуть не признати, що **український націоналізм справді засвоїв найкращі наші визвольні традиції.** Та й не дивно, бо ми так само рішуче виступаємо проти будь якої реставрації старого ладу, а навпаки намагаємось поширити соціяльні здобутки революції також на ті наші землі, які знаходяться ще під пануванням польської шляхти чи румунських боярів.

Мало того, ми ніколи не віддамо всеціло в руки приватнього місцевого (переважно не українського) чи чужоземного капіталу природні богатства України та не допустимо, щоб приватний капітал здобув собі геґемонію в народньому господарстві, взагалі, як це є по богатьох краях. Ні, ми обстоюємо **співпрацю капіталів державного, кооперативного та приватнього** на таких засадах, щоб народне господарство України знаходилось в руках **української нації.** Ми ставимо собі завданням перетворити нині хліборобську Україну в країну промислово-хліборобську, що може стати протягом недовгого часу лише на засаді притягнення приватнього капіталу взагалі, а зокрема чужоземного, для розбудови всіх галузів промисловости, перевозу та експорту. Проте цей приватний капітал ми скеруємо переважно на орґанізацію нового виробництва взагалі та на утворення нових галузів промисловости, як також на поширення тих, які ще мало розвинені, але з умовою капіталовкладання у нове будівництво шахт, копалень, фабрик та заводів і т. д. Себ-то на засаді нашої господарської політики приватний капітал буде відогравати свою корисну ролю нарівні з усуспільненим, а останній в свою чергу буде змушений на ґрунті конкуренції безперечно краще розвиватися, ніж в умовах пролетарської диктатури.

Разом з тим український націоналізм, дбаючи про інтереси української нації в цілому, з особливою увагою ставиться до **забезпечення соціяльних інтересів працюючих мас,** бо світовий досвід учить виразно, що маєтні верстви суспільства всюди й без опіки державної влади краще забезпечені та мають значні переваги у порівнанні з иншими суспільними станами чи клясами. Тим більше, що ідея соціяльности (не соціялізму!) увійшла в традиції нашої визвольної боротьби, а крім того цілком послідовно випливає зі структури нашої нації, як також цільно повязаня з національною революцією, являючись передумовою їх успіху. Впрочім нема ніякого сумніву, що лише за активною участю **українських народніх мас** шляхом чинної боротьби може утворитися українська великодержавність.

Отже **український націоналізм стає спадкоємцем революційних потуг та оружних змагань 1917—1919.,** він стремить добитися провідної ролі в лоні української нації, щоб під прапором великодержавности покликати її в слушний час до нової **збройної боротьби** за своє повне визволення.

Наші противники звичайно поборють такі наміри українських націоналістів, заявляючи, що, мовляв, ми люде молоді, не маємо належного досвіду, а тому всі ваші великі пляни та шляхи боротьби являються начебто не „реальними". Це правда, що в наших рядах дуже богато української молоді, бо остання уважає нашу концепцію за кращу та доцільніщу ніж инші, бо молодь завжди прямує до тих орґанізацій, де пульсує життя та які ставлять своєю метою шляхом може і тяжкої, але героїчної боротьби, здобути волю нації. Разом з тим в наших рядах знаходиться досить богато і тих українських патріотів, які винесли на своїх плечах збройну боротьбу проти Росії та Польщі протягом 1917—1919 р., які штурмували Львів та Київ та які власною кровю вписали золоті сторінки в історію боротьби української нації за свою великодержавність. Про цих націоналістів вже ніяк не можна сказати, що вони „малодосвідчені" або незагартовані кривавою боротьбою. Нарешті в наших рядах є чимало й таких випробуваних українських патріотів державників, які вже посивіли в своїх змаганнях за визволення української нації.

Ми вже не кажемо про те, що український націоналізм здобув собі величезну скількість прихильників поміж нашою еміграцією в Европі та Америці та поміж громадянством та народніми масами на українських землях. І нема сумніву, що цей вплив наш з часом буде зростати досить швидко, поки нарешті не обєднає навколо себе **найактивнішу частину української нації,** а в будуччині навіть більшість нації. Тоді і нашим нинішним противникам доведеться разом з нами взяти активну участь у визвольній боротьбі, коли вони не бажають померти безславною політичною смертю або опинитися за лаштунками політичного життя. Декому ці пророкування можуть видатися перебільшенням або навіть самореклямою. У відповідь на такі зауваження ми зазначимо лише те, що инші Приймали ми їх все з подякою та з винагородженням. І чи то українські ґрупи так само мріють про захоплення проводу в свої руки ще з меншими даними. Мимо того вони вже й тепер утворили на чужині безліч державних центрів, „законних" „урядів та инших подібних осередків, запевнюючи, що саме ці ґрупи „репрезентують інтереси української нації", що кожна з них „має за собою більшість нації". Та **українські націоналісти не хоріють на леґітимізм і не мають наміру творити на чужині ще одного державного уряду.** Навпаки, український націоналізм поставив своєю метою створити велику, могутню та авторітетну національну **орґанізацію** для того, щоб вона була в стані підготовити українську націю **до національної революції та оружної боротьби, бо цього саме всі инші групи якраз і не роблять.** А нема ніякого сумніву, що українські націоналісти лише тоді покличуть українську націю до нового чинного виступу проти окупантів, коли здобудуть собі належний вплив поміж народніми масами протягом підготовчої праці й коли настане той слушний час, який забезпечуватиме нашій нації належні шанси на успіх у боротьбі. Ми проти всяких авантур, проти зайвого проливу крови та всіх тих традицій, які витворилися на ґрунті безпідставних надій на чужинців або на Москву чи Варшаву. Українські націоналісти лише тоді покличуть націю до чину, коли вона вже розпоряджатиме такими власними силами, які забезпечать бажаний нам успіх у боротьбі за українську великодержавність.

ЗАВВАЖЕННЯ КОЛЯДНИКІВ.

Кождого року на Різдво Христове ходимо колядувати. Це дуже старий і гарний наш український народний звичай, получений з великим святом Рождества. Колядою ідемо звістити свому сусідови, родичови, чи знакомому про Рождество Христове, як се робили пастушки, коли перші побачили в вифлеємській стаєнці мале Святе Дитятко-Ісуса. З колядою ідемо рівночасно пожелати другим щастя, здоровля і многих літ життя, життя нового, відродженого, кращого. Ми, що виїхали з сіл і міст рідної України, з малих хаток, покритих соломяною стріхою, добре знаємо і ніколи не забудемо тих наших милих, щасливих, радісних і многонадійних хвилин Різдва, коли то ми малими ще, а пізніше старими ходили колядувати під хати та складати гарні святочні желання (вінчовання). І чиж може бути кращий спомин, як цей, що пригадує нам наші молоді літа з родиною там на рідній землі, пригадує нам наше найкраще пережите. Тому, деб ми не жили, коли почуємо рідну коляду, ми переносимося думкою під ті міліони рідних стріх, де якраз звенить така коляда. Сама згадка про це підносить нас на дусі і каже нам, що ми мусимо заховати свої рідні звичаї на віки, повторяти їх з року в рік і з роду в рід. Бо доки жиє в нас цей традиційний звичай і инші цему подібні, доти і ми жиємо. Не стане його — не стане й нас.

Ніхто, як велика і широка Україна, не відганяв ніколи колядників зпід своєї хати. ходили „браття" та „сестриці" колядувати на церкву, чи хлопці і парубки та дівчата (пізніше) на читальні, просвітні [illegible], Січи і т. и., чи навіть малі діти за оріхи і яблока, то все була в цім своя рідна ціль і всі діставали відповідну нагороду.

Послідними часами, в нашій боротьбі за визволеннє, ми найбільше уживали коляди для пожелання одні другим кращої долі, а за це збирали коляду як добровільну винагороду на ціль пекучу, потрібну в піддержці якоїсь інституції, чи орґанізації. Головно взялися ми до таких коляд на еміґрації, а особливо тут в Америці, де лекше нам за цент ніж нашим селянам чи городянам там на рідній землі. Звичайно вже перед Різдвом в товариствах, парохіях, січах, чи хорах або школах збираються гуртки завзятіших і щиріших людей, або дітей тай ідуть хата від хати з колядою. Колядують старі наші коляди, а також спеціяльно підроблені нові патріотитичні, пригадують в них господарям, нащим еміґрантам рідне село, місто, рідну Україну і долю її болючу. Желають всього доброго та в желаннях зазначують на яку ціль колядують. І чиж може бути щось кращого для скріплення нас на дусі і для задержання в памяти покинутого рідного гніздочка? І хтож може відмовити хочби малої жертви таким колядникам, а особливо на такі важні і пекучі цілі як: Рідна Школа, інваліди, УВО, сироти і инше? Так і найбіднішого стане пустити колядників в хату і дати бодай 50 ц. прецінь цим не збідніє! Хто іґнорує колядників з такими цілями, той творить почвірний гріх: відрікається і цурається рідного звичаю, погорджує людьми, які посвятилися, дали труд свій і час на цю ціль, погорджує Рідною Школою, інвалідами, українськими сиротами, борцями, що по тюрмах. І ще раз треба підчеркнути, що саме слово „колядники" має вже велике значіннє, бо це люде, що замісць спочити по цілоденній тяжкій праці, замісць святкувати з ріднею в теплій хаті, вони лишають жінок, дітей, приятелів, наражаються на страти, нераз снігами і дощами, ночами цілими бродять, аби тільки з нагоди Різдва утерти слези голодним та неодітим українським школярам, інвалідам, бідним вдовам та покаліченим вязням і борцям за кращу долю рідного народа. **Слово колядники, особливо тут на еміґрації, це не „бонч пияків", як хтось собі уявляє, це вже не пастухи, що ідуть за оріхами та яблоками і „бубликами". Ні! Це носителі рідної пісні-коляди. Це охотники збирання жертв на народні цілі.** Днесь в колядою ходять дуже поважні люде та передові одиниці, а часом і цілі хори з диріґентами. Тому то справу колядників не треба собі легковажити і вже кому не стати на доляра, то бодай не треба замикати перед носом дверей та не гасити світла, або не впустити в хату. Наші колядники колядують з патріотичного почування. За те їх годиться пошанувати і бодай вислухати коляди та приймити теплим, привітним словом.

Тому радо витаймо всюди колядників, бо вони колядують ізза ідеї, щоби прийти з поміччю братам і сестрам на рідній землі, що боряться за визволеннє і Державність Самостійної України!

Степан Мусійчук,
Шикаґо, Ілл.

В. Будзиновський.

ОПИРИЦЯ.

(Оповіданнє).

(6)

— То сталося так. Зразу я вам відраджував, бо гадав, як і тепер знов гадаю, що се не дуже безпечний скриток. Але, коли ви мені сказали, що ще хочете докинути се, що возьмете за воли, то і мене скортіло обезпечити мою працю вірою людей в опирицю. Як ви мали довіре до мене, так я хотів показати вам, що я й вам вірю. На добавок я був цікавий, що ви скажете, як нині, докладаючи нові гроші, побачите, що в горшку більше, як ви вклали. Отже я взяв мої дві тисячі і додав їх до ваших.

— Ви добре зробили. Нехай лежать з моїми.

— Колиж бо зараз показалося, що вони там не є безпечні.

— Не бійтеся. Туди не полізе ніякий злодій.

— Не треба злодія. Опириця гірша як злодій.

— Опириці гроші непотрібні.

— Вона грошей може не возьме, але погризе їх.

— То йдіть і виберіть свої гроші.

— Не хочу сам. Хочу з вами, щоби був свідок. Хочу, щоби ви самі виймили свої і мої гроші.

— Слухайте, куме! Ви до мене мали довіре, то й я вірю вам, що ви возьмете лиш свої гроші, а моїх не рушите.

— Колиж бо… Я вам вже сказав, що показалося, таки зараз, коли я там вклав мої гроші. Показалося, що скриток є небезпечний. Через те й небезпечно одному йти туди. Треба, щоби пішли два. Коли я вже вклав гроші і напихав назад глину, в могилі щось охнуло, зойкнуло і неначе закланцало зубами. Я дав ногам знати. Туди я вже не піду ні сам, ні в ночи. І ви не йдіть. Ходім оба в білий день.

Бабюк почіхався в потилицю і будьтоби дуже зажурений, сказав:

— Погано! Я в опирів не вірив, тепер вірю. Гадаєте, що як опириця кланцає зубами в ночи, то вона в днину не вхопить за руку? Коби то лиш за руку… Вона й до горла скочить. Куме, пропали наші гроші! Хочете, то йдіть самі вибирати їх. Я не піду.

— Хочете вашу працю лишити в зубах опириці?

— Хотіти, не хочу. Як правда се, що ви кажете, то я мушу лишити.

— Може би ми, куме, так зробили. Ходім до попа. Скажемо йому що і як сталося, та попросимо, щоби пішов на цвинтар з процесією, посвятив могилу Якимихи і гробареви приказав викопати горщок. Лише раз штовхне лопатою…

— Піп висміє нас і вигань-бить за те, що віримо в опирів.

— Як йому скажемо, що дістане сто гульденів, то зробить.

— Не хочу стати посміхом цілого села. Хочете ви, то ідіть самі.

Дичак пішов сам. Про те, як з Бабюком ховав його гроші, сказав правду. Про свої гроші і про опирицю повторив се, що набрехав був Бабюкови. Священик зараз доміркувався, що ті дві тисячі, які Бабюк дав на церкву, то гроші Дичака. Також доміркувався, що Бабюк не сказав цілої правди. Поміркував щось і каже:

— Вперід мушу спитати Бабюка, чи й він схоче, щоби я таким способом видобув його гроші. Як схоче, то завтра піду з процесією, будьтоби на те, щоби ще раз помолитися за душі всіх, на старім цвинтарі похованих. При тій нагоді посвячу окремо могилу Якимихи. Як хочете, щоби горщок викопав гробар, то мусите дати йому бодай десятку.

— Дам десятку, дам! Бабюк дасть другу.

— Ще не знати, чи він взагалі схоче викопувати скарб.

— Як я викопую, то й він мусить.

— Бувайте здорові. Бабюкови перекажіть, щоби ще нині прийшов до мене.

Дичак відійшов, прийшов Бабюк. Священик привитав його докором, кажучи:

— Як ви приходите до мене з яким ділом, то кажіть всю правду, не затаюючи нічого! Скажіть щиру правду: Ви не знали, чиї ті дві тисячі, які ви принесли на церкву?

— Та відки міг знати! Тепер вже знаю. Дичак сказав мені, що то його гроші.

— Але він ще не знає, що ви виймили їх і принесли мені.

— Та відки має знати!

— Як то його гроші, то треба йому віддати. Яке то щастя, що я їх ще не рухав!

— Ні, не віддавайте. Його треба скарати, бо він злодій.

— Злодій? Йому пропали гроші, і він злодій? Як би не те, що ви не знали, чиї то гроші і якби не те що ви не задержали їх собі а принесли на Боже, то ви були би злодієм. Тепер я був би злодій, як би ті дві тисячі задержав, хоч знаю, що то гроші Дичака.

— Бо ви, отче духовний, не знаєте, як воно було. Я цілої правди не сказав вам, бо не хотів розголошувати, що мій сусід і кум такий злодій. Скажу тепер.

Бабюк доповнив своє оповіданнє кажучи, як то його гроші пропали і як назад знайшлися, але з прилачею. Священик вислухав і каже:

— Його справді треба скарати. Я вже знаю, як. Половину дістане назад, половину мусить дати на церкву. Завтра піде на цвинтар процесія викопувати гроші.

— Там грошей вже нема.

— Знаю, що нема, але мені ся парада потрібна.

— Мене там не буде. Не хочу, щоби з мене люде сміялися. Не хочу, щоби люде знали, що я мої гроші носив до Якимихи.

— Ніхто не буде знати.

На другий день на старий цвинтар пішла процесія. Народ немало здивувався, коли, обійшовши ціле цвинтарище, процесія зупинилася біля могили опириці і священик окремо посвятив її. Приступив гробар і вбив під камінь лопату. Підважив і зпід каменя викотився глиняний горщок. З горщка висипалися два здохлі раки. Один був без одних великих кліщів. Дичак глянув на священика, священик на Дичака. Лише инакше дивився один, инакше другий. На лици священика була ледви замітна усмішка, на лици Дичака чорна розпука. Люде ріжно пояснювали собі се, що в могилі Якимихи був горнець, в горшку раки. Ся находка ще більше укріпила їх думку, що Якимиха, опириця.

Процесія вернула до церкви. Коли священик, скинувши в захристії ризи, вертав до хати, приступив до нього Дичак і ломлючи руки, спитав:

— Що мені тепер діяти, щоби дістати назад мої гроші? Може би отець духовний побалакали з Бабюком, промовили йому до совісти?

— Ви гадаєте, що то він зробив вам збитка?

— Та, я не гадаю… Але чому він не був на процесії? Мабуть тому, що його совість нечиста.

— Ви гадаєте, що він знаеться з нечистим, що він спільник опириці? Хібаж то він стогнав у могилі, коли ви там поклали були свої гроші?

— Стогнати, не стогнав, але вкусив у палець. Тепер я вже знаю, хто вкусив.

— Все те для мене якесь дуже неясне. Я для вас можу тільки одно зробити. Можу просити Бога, щоби поміг вам знайти ваші гроші.

— А поможе?

— Гадаю, що поможе. Але, як при божій помочі гроші знайдуться, то половину дасте на церкву.

— Се забогато! — Дичак аж скрикнув.

— А як Якимиха не схоче инакше?

— Якимиха? Опириця дала би на церкву?

— Може вона вже не опириця. Яж посвятив її могилу, молився за її душу.

— Половина, тисяча ґульденів… Се таки забогато!

— Як забогато, то радьте собі самі.

Дичак подумав, постогнав і каже:

— Як покажеться, що то ваші молитви повернули мої гроші, то нехай. Дам половину. Розійшлися.

По десяти днях прийшло до Дичака письмо з банку у Львові. Банк взивав його в якійсь, для нього важній справі. Також письмо прийшло до парохіяльного уряду. В банку зійшлися Дичак і його парох. Банк передав обом по тисячі ґульденів. Урядник банку сказав:

— До нас прийшла якась кощава, худа і біла як смерть баба. Сказала, що вона родом з Трибуків. Дала до каси дві тисячі ґульденів, кажучи передати одну тисячу Стефанови Дичакови в Трибуках, другу на будову церкви, також в Трибуках.

Дичак важко зітхнув, але гроші сховав вдоволений, що бодай половина вернулася.

(Конець).

ПОШУКУЄМО 18 УКРАЇНЦІВ З $100.

ТОВАРИСТВО „ЗАПОРОЖСЬКА СІЧ", ВІД. 75 У. Н. СОЮЗА В ДІТРОЙТ, МІШІГЕН, ПЕРЕСИЛАЮЧИ $100 НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ, ПИШЕ:

НАШІ ГЕРОЇ НЕ ЩАДИЛИ ЗДОРОВЛЯ І ЖИТТЯ НЕ ЖАЛУВАЛИ. А БОРОЛИСЯ ЯК ЛЬВИ, ЩОБИ ДОБУТИ КРАЩУ ДОЛЮ ДЛЯ СЕБЕ И СВОЇХ БРАТІВ. ТО НИЖ МОЖНА ТЕПЕР ПОЖАЛУВАТИ ЖЕРТВИ НА ТАКУ БЛАГОРОДНУ ЦІЛЬ, ЯК БУДОВА ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ? ЧИ МОЖЕ ВІДКАЗАТИСЯ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ВІД ЖЕРТВИ НА ВІКОВИЙ ПАМЯТНИК ГЕРОЙСТВА СТАРОКРАЄВИХ БРАТІВ І БЛАГОРОДНИХ ПОЧУВАНЬ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ? ТОМУ МИ ВІРИМО, ЩО ВЖЕ НЕЗАБАРОМ ВИДНІТИМЕ У ЛЬВОВІ ДІМ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ І З ТОЮ ВІРОЮ ШЛЕМО НАШУ ЛЕПТУ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEDNANYE
P. O. Box 411, Philadelphia, Pa

НА ТЕМИ ДНЯ.

ЧУБЛЯТЬСЯ, АЖ СМЕРДИТЬ.

„Українські" комуністи в Америці довго старалися скривати розклад в їх партії, який уже давно почався серед рижних комісарчуків та підкомісарчуків. Їх газета завжди пише свої замітки так, як взагалі принято писати в російських комуністів, що „на шипке всьо спакойно". Але те, що гниє мусить же нарешті засмердітися так, що й сторонні люди почують його „пахощі".

Ось перші такі „пахощі" вже маємо в Бюлетені гемтремських комуністів Довганя, Шавали і Кушляка, які в своїм бюлетені розвели „перфуми", досить так прикрі для американських комісарчуків комуністичної партії. Тепер сосу до них додав сам „літературний бос" комуністів, М. Княкевич і нарешті на всю комуністичну Америку таки добре „завоняло" трупним партійним запахом.

ГОТЕНТОТСЬКА ЛЬОГІКА.

Комуністичні скрипопери в своїй комуністичній рептильні вже остаточно вирішили, що Єфремов і арештовані з ним інші українські культурні діячі дійсно були на службі польського імперіялізму. А як-же! Хіба не безперечний доказ тому те, що в Києві чека накрила польську шпіонську організацію?

Комуністичні мудрагелі свої заключення роблять так льогічно, що йдучи їх примірoм, можна наприклад легко доказати звязок між комуністами й ріжними бандитськими групами, бо очевидно, що й ті і другі не признають „приватної власности" і грабують її навіть у тих людей, котрі тяжким трудом набули собі сяке-таке забезпечення на „чорний день".

КРУТЬ ВЕРТЬ, ЧИ ВЕРТЬ КРУТЬ, А ПАН ТОБІ ЗНАЙДЕ І В ЧЕРЕПОЧКУ СМЕРТЬ.

Український марксистський історик, а член комуністичної партії, заслужений комуністичний діяч г. т. д. Яворський несподівано для нього опинився аж в Сибіру. Цар-батюшка Сталін попер його туди писати марксистську історію білих медведів, Самоїдів, Чукчів, Бурятів та инших „вірнопідданих" Москви.

„Старательний Малорос" аж з шкури пнувся та все писав „наукові" марксистські праці на тему українського життя-буття. Та для Москви й це стало нетерпимим, що хтось може писати й говорити про український нарід, хоч і з марксистського погляду. На що писати про той нарід, якого „нет, не було й не будет". Годі! Побавилися трохи в українство, походили трохи в марксистських „малоросійських штанах" гайда на Сибір, щоби трохи там проходили свою гарячу „малоросійську" голову, бо вже настав час викурювати з неї всяку українську думку та „малоросійські шатость".

Ось так Москва віддячує своїм прислужникам.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ШИКАГО, ІЛЛ.

Концерт бандуриста проф. Ємця.

Шикаговській український кольонії вже відомо, що в Шикаго перебуває під теперішню хвилю професор Ємець, український бандурист. Шановний гість приїхав до Злучених Держав Америки на короткий побут, щоби тут дати ряд концертів та познайомити нас та американський світ з нашим народнім музичним скарбом — бандурою. Проф. Ємець їздить по світу та всюди, де лише живуть Українці, дає концерти. Це вже така кобзарська душа, що не всидить на місці. И у старовину кобзарі не минали й клаптика української землі, а всюди несли кобзарські пісні та думи, піддержуючи так серед українського громадянства національну гордість і свідомість. Як каже наша пословиця: „Де не сій, там вродиться". Так і кобзарі, „перебрані за старців-сліпців (хоч часто й сліпими не були) мандрували від села до села, сідали серед села на майдані чи на иншому видному місці, співали й грали, веселої й сумної, даючи так слухачам живий образ нашої веселої чи незавидної бувальщини. На кобзарських думах виховувалося молоде покоління, здібне до посвяти за Україну. Такого старця-кобзаря всюди по Україні народ радо бачив, а коли такий „дідусь", як їх коротко звали, завитав до села, то вже селяне не знали прямо, де його посадити та чим його нагодувати з тої радости. Тяжко було нераз кобзареви вирватися з села.

Коли ми нині читаємо про всенароднє повстання славної слави Богдана Хмельницького, повстання, яке обхопило всю Соборну Україну, то треба знати, що львина часть заслуг за успішне зорганізовання цього повстання належиться кобзарям. Тоді кобзарі всюди мали приступ: до своїх і до чужих. Такого сліпця-кобзаря не чіплялися навіть окупанти наших земель та не жадали в нього документів. Кобза була його легітимацією й кобза виручала нераз навіть і не кобзарів з біди. Окупанти бачили в кобзарях невзрячих сліпців, які вештаються, грають та на хліб насушний заробляють й ця причина власне уможливила кобзарям приступ і там, де для звичайного смертельника двері були замкнені. Правда, нераз і кобзарям доставалося, коли їх захопила ворожа руку на горячому вчинку. Це одначе рідкі случаї, бо кобзарів шанували свої й чужі.

Польський письменник Сенкевич у своєму історичному романі „Огнем і мечем" змальовує якраз такий образ. Герой його роману п. Заглоба попав у руки козаків-повстанців. Перебрався за кобзаря й так щасливо назад повернув до своїх. Правда, ціла та історія написана тенденційно на те лише, щоби винести Поляків на ціле небо вище козаків, але наводжу це лише як доказ, що кобзарське звання в тодішні часи мало монопольний приступ всюди й було запорукою виходу з кожної ситуації.

От так то були колись кобзарі. Сьогодня у нас всього кілька кобзарів, а один з них є проф. Ємець, котрий змалку посвятився кобзарській справі. Проф. Ємець має вже за собою гарні успіхи. Виступав він по европейських державах, ознакомлюючи чужинців з нашою народною музикою. Виступав він і в париських величавих галях, грав і в стрілецьких окопах. Лишив він за собою добре вже утоптану стежку й на Великій Україні, де він найдовше жив і працював. Не можуть цього заперечити навіть большевики, про що свідчить ось який факт: В брошурі під назвою: „Історія української музики", яку видало Видавництво „Спілка" в листопаді 1922 р. у Києві, за дозволом цензури, лектор камінецького університету Микола Грінченко пише на 76. стороні ось так: „Не можна обминути тут і таких знавців українського репертуару як цитований вже Опанас Сластіон, відомий письменник Гнат Хоткевич і Ємець, що разом з тим являються й віртуозами гри на кобзі-бандурі. Вони богато прислужилися і збереженню думи і зацікавленню нею українського громадянства, яке так легковажно ставиться навіть до того, що найбільше характерним є в культурному житті нашого народа, до його музики".

Значить навіть і большевики не можуть заперечити того, що не дасться заперечити.

Проф. Ємець дає дня 2. лютого свій перший концерт в Шикаго в Сивік Театрі, у величавій будівлі Опери. Менаджмент цього концерту спочиває в американських руках, яким допомагає український комітет, зорганізований спеціяльно до сеї цілі. Задачею шикаговських Українців є досягти все і всюди серед своїх і чужих про цей концерт та старатися притягнути на день 2. лютого на цей концерт як найбільше знайомих. Концерт покаже нашу зорганізованість і народню дисципліну. Перед чужими п. Ємець нас зарепрезентує добре, глядім же, щоби й ми себе чесельно запрезентували та доказали тах, що й нам залежить на тому, аби наша народня культура розвивалася здобувала щораз ширші терени й серед чужинців. Це є нашим малим обовязком про не подбати. Тому кождий до праці, продавайте тікети, удержіться на цей день від всяких підприємств, мітінгів, то ін., а йдіть до Сивік Театру, обсадіть його так, щоби вольного місця не було. Думаю, що всі без ріжниці, до комуністів включно, зійдуться на цей концерт. Адже „Щоденні Вісти" свого часу писали: „Ну, ну, побачимо що п. Ємець потрафить, послухаємо як прийде". Нехай отже дня 2. лютого прийдуть, побачать і почують.

Степан Куропась.

—o—

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й.

Ще в справі народної роботи в громаді.

В „Свободі" з дня 10-го грудня м. р., ч. 288, був поміщений допис з Вотервліт, Н. Й., під котрим підписаний Теодор Яворський.

Читаючи ту „статтю" ми пригадали собі припсвідку: „Хвали мене губонько бо тя розідру". В громаді все почалося від його приїзду сюди на посаду дяковчителя. Хоч він самий уряджує концерти, то він таки самий заспеване, що сі його концерти можуть удоволити критиків. Нехай буде, що вони можуть удоволити критиків. Але чому тоді не підождати, аж критики скажуть своє слово?

Та про самохвальбу пана Яворського можнаби промовчати, якби він при тому не був уважав за потрібне нападати на других людей. Він пише, що коли він співав дуже гарно „Розвивайся лозо борзо", тоді „...наші патріоти сиділи при килішку й будували Україну язиком". Ми певні, що назвати других людей пияками се не велика мудрість і мало котрий чоловік то тверезому на таке пуститься. І ляпти другого цілком се відай якраз те будовання України язиком, про котре п. Яворський говорить.

Жалуєтеся, що „патріоти", себто члени горожанського клюбу не прийшли послухати п. Яворського. Якби члени горожанського клюбу знали, що зібрані на концерті українські гроші підуть на українські народні цілі, то богато на галі булоби людей. Коли пан Яворський хоче, щоби люди на будуче приходили на концерти, то най тепер не тичить нікому сидження при килішку, а най чемненько подасть кілько зібрано грошей на тім концерті? де ті гроші вислали? Ми не бачили у звіті „Обєднання", щоби зібрані на тім „гарнім" концерті гроші вислано на сиротам, вдовицям, інвалідам, на боєву організацію, Рідну Школу. Чи може зібрані гроші вислано на „сніцівський дар любови"?

Щоби на будуче громадянство знало, кілько варта закиди пана Яворського, ми подаємо до відома, що український горожанський клюб не може йти з паном Яворським, а довго на сей клюб зложений зі свідомих Українців з Лемківщини, сипляться від престола такі визвиськи, як „хами", а так названо їх за те тільки, що вони дня 1-го грудня м. р. влаштували віче, зібрали на тім вічу $86.00, на Народний Дім в Сяноці, котрий є одинокою національною святинею на Лемківщині, зробили троха більше доброї роботи за рік свого існовання, які Ви зі своїм співанням „Розвивайся лозо борзо". Вони влаштували кілька віч, соціяльних сходин, зібрали добровільні датки і вислали їх як дар любови для тих, котрі за існовання України кров свою проливали. Ось Вам факти про нашу допомогову акцію. Ми вислали досі:

Дня 27 травня 1929 р. вислано для інвалідів	$ 61.73
Для полонених	$ 61.72
Дня 18 вересня 1929 р. вислано для інвалідів	$100.00
Різдвяний дар на Укр. Школу	$ 25.00
Для інвалідів	$ 39.70
Дня 20 лютого 1929 р. інвалідам	$ 16.00
Дня 28 марта 1929 р. на Рідну Школу	$ 22.00
Дня 14 листопада інвалідам	$ 50.45
Коли п. Ясінчук був минулого року в цій околиці, віддано йому на Рідну Школу	$ 103.00
Недавно зібрали на вічу, дня 1 грудня	$ 86.00
На Сиротинець У. Н. Союза	$190.77
Разом	$756.37

На повисше згадану суму маємо посвідки з „Обєднання", від п. Ясінчука і У. Н. Союза. Це все зробили ті, котрих п. Яворський прозиває.

Не велика се сума, може дехто сказати. Так, невелика, самі ми знаємо; але в нас теперь роботи не йдуть найкраще. Як на безробіття, се гарна сума. Зрештою, як хто каже, що се замало, ану, най покаже свою роботу. Зміряймося не язиком, не лайкою, а роботою, ділом. Покажіть Ви свої жертви, і най нас безсторонні люди розсудять.

Не показували би ми сеї роботи, якби нас нікто тут не рухав. „Розвивайся, лозо, борзо" не співаємо. Ми се згори признаємо. І чи краще співати „Розвивайся, лозо, борзо", чи дати жертву на інвалідів або політичних вязнів та школи, се теж най саме громадянство розсудить. Ми того суду не боїмося.

Як пан Яворський думає, що вся національна робота в тому, щоби співати „Розвивайся, лозо, борзо", та що той, хто не хоче сеї лози слухати, не патріот, то нахже він держиться свого патріотизму і далі співає собі „Розвивайся, лозо, борзо". Ми йому в тому перешкаджати не будемо. Тільки най він нас лишить у спокою, як ми робимо патріотичну роботу після свого найкращого розуміння, коли ми протестуємо проти гнету України ворогами та збираємо жертви на інвалідів, школи, політичних вязнів, сироти і такі инші справи. Для нас найменша жертва для сих справ важніша, народна робота, як найгарніше відспівання „лози".

Футулуйчук Василь, Іван Урбан, Михайло Спяк, Микола Дривецький, Лев Завойський, Василь Вовчук, члени Українського Горожанського Клюбу.

—o—

БЕЙОН, Н. ДЖ.

Концерт Українського Народного Дому.

Заходом Українського Народного Дому відбувся дня 22. грудня в церковній галі концерт, що зробив велике враження на українську громаду. Приготовано його за короткий час за почином членів Співацького Кружка Бояна і дівочої школи товариства Луг, нашого учителя Василя Мельника. Дохід був призначений для Українського Народного Дому.

Заслужилося для його передовсім місцеве товариство Боян, наша шкільна дітвора, котра гарно відспівала свої українські пісні та зробила велике враження на публику.

Бесідником був гр. О. Ревюк, редактор „Свободи", котрий у своїй промові показав на значіння й потребу Народного Дому для нас й для наших дітий і закликав присутніх громадян до спільної праці, щоби повстала наша народна святиня, осередок громадянського й товариського життя яке потрібне для нашого розвою тут і в рідній краю.

Нашому хорови і нашим шкільним дітям пригравала пані Кушнір. Панна О. Кіт віддограла на пяні пару прекрасних українських пісень, а наша молоденька школярка панна Олена Макогін дуже гарно віддала свою прекрасну деклямацію.

З концерту побачила громада, як то гарно зібратися в своїй хаті, почути промов, деклямації, своєї рідної пісні. Сльози в очах стають на звук тої пісні, що нам нагадує рідний край. Якби то було красно, колиб ми були почули в свосм власнім величнім домі. Коли громада удержиться в єдности, коли буде закупляти шери на У. Н. Дім, не буде слухати одиниць, що риють під народним ділом брехнями й сплетнями, то в нас незадовго стане величня палата на честь і славу нашій громаді й всего українського народа.

Досі на Народний Дім зложили отсі товариства й громадяни: Український Демократичний Клюб 1000 дол.; М. Петруняк 200 дол.; М. Шегда 200 дол.; П. Кудрик 100 дол., А. Басар 100 дол., Л. Бачинський 100 дол., С. Кибала 100 дол., О. Курило 100 дол., А. Романів 100 дол., В. Бурбела 100 дол., І. Телішевський 100 дол.; К. Гриник 100 дол.; С. Готра 50 дол., М. Кобелінський 50 дол., С. Липа 50 дол., І. Лабай 50 дол., Марішак 50 дол., О. Бирич 50 дол., М. Польовий 50 дол.; Г. Турчин 100 дол.; С. Хандога 50 дол., Ю. Телішевський 25 дол., О. Ковальський 25 дол., О. Манків 25 дол., А. Антопіїш 25 дол., Д. Готра 25 дол., М. Хопзій 50 дол., Василь Кобрин 75 дол., І. Оленчук 100 дол.; І. Кіт 50 дол., М. Савіцький 25 дол., Г. Гамкало 100 дол.; І. Ощуст 50 дол.; Д. Лехник 25 дол., П. Лахлан 25 дол.; Максимяк 100 дол.; І. Дідик 25 дол., О. Дідик 25 дол., С. Бояновський 50 дол.

Петро Кудрик, Бейон, Н. Дж.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЙОРКВІЛ, О. Тов. ім. Ів. Франка, від. 77, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, щоби явилися на річний мітінґ в неділю, 19 січня, в годині 10-тій зрана на польській гали. Буде справозданнє за 1929 рік і вибір уряду на 1930 рік. Не явившийся член буде караний 50 ц., а урядник 1 дол. — Петро Головід, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Ів. Франка, від. 103, повідомляє усіх членів своїх, що місячні збори будуть відбуватися в першу суботу на пятнайцятів, вечером, в год. 6.30, у церковній гали на Скат стр. Уряд на 1930 рік є слідуючий: Василь Колодрубець, предс.; Василь Адамчук, кас.; Іван Березовець, секр. В справах Товариства прошу відноситись на адресу секр.: ф78 — 5 Ave., Мілвокі, Віс.

МІННЕАПОЛІС, МІНН. Тов. Запорожська Січ, від. 385, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 19 січня, по Сл. Божій, в гали церковній при University and 6 Ave. N. E. Є важні справи до полагодження, тому обовязком є кождого члена прибути на мітінґ. Не явившийся член буде караний після статута. — Й. Ґреськів, пр.; О. Шабатура, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. Згода, від. 20, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться 19 січня в Укр. Хаті. Кождий член має явитися на мітінґ, бо фін. секретар і контр. комісія мають здати справозданнє за 1929 рік. Уряд на 1930 рік є слідуючий: Матвій Прихітко, предс.; Мих. Сосновський заст.; Ів. Крупка, секр. фін.; Олекса Бруниць, кас.; Ник. Триш, секр. рек. Т. Мусій, Й. Прихітко і Іван Костюк, контр. комісія; Петро Довбуш, Дмитро Мудрик і Данило Робаха, доз. хорих. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — М. Триш, секр рек.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Василія Великого, від. 214, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться 19 січня, точно в год. 2-ій пополудни, в гали парковій при 29 Halsted St. Всі члени обовязково повинні явитись на сей мітінґ, бо є богато справ до полагодження. Рівнож буде справозданнє уряду за цілий 1929 рік і вибір уряду на 1930 рік. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. — Андрій Циган, предс.; Іван Паславський, писар фін.

ГЕМОНД, ІНД. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 107, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ перенесено з грудня на день 18 січня з причини не явлення потрібного числа членів. Тому без ріжниці кілько членів прибуде на сей мітінґ, вибір уряду і справозданнє відбудеться. Не явившийся член буде підлягати карі, яка буде ухвалена на річнім мітінґу. Мітінґ відбудеться в Brooks House, 529 Morton Ave., в годині 7-ій вечер. — Іван Матейчук, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 34, повідомляє своїх членів і членкинь, що на річнім мітінґу 15 грудня вибрано слідуючий уряд на 1930 рік: Іван Бандирський, предс.; Ник. Ґедзин, заст.; Іван Чмирид, секр.; Григорій Мендак, заст.; Іван Гіль, кас.; Василь Фурдин, заст.; Іван Віняш і Михаіл Запотічний, контрольори; Гр. Вавринець, хорунжий. Мітінґи будуть відбуватись в першу неділю по пятнайцятім кождого місяця, в гали церковній на Іст 31 Стр. Charlston Ave. В справах братських відноситись на адресу: 3254 Norfolk Ave. — Ів. Чмирид, фін. секр.

КОРТІС БЕЙ, МД. Бр. св. Михаїла, від. 55, повідомляє своїх членів, що на річних зборах 16 грудня вибрано слідуючий уряд на 1930 рік: Антін Бартох, предс.; Петро Біленький, заст.; Ник. Шандровський, секр.; Стах Демчук, заст.; Петро Чайковський, кас.; Тома Шандровський заст.; Василь Будагази, Іван Деркач і Дмитро Біян, контрольори; Ів. Паліж і Петро Кульчицький надз. хорих; Станислав Кроцош, хорунжий; Пилип Демчук, дверник. Слідуючі збори відбудуться в неділю, 19 січня, точно в годині 2-ій пополудни, в гали парохіяльній. Обовязково має явитись кождий член тому, що є важні справи до полагодження. Не явившийся член або урядник підпаде карі після статута. — А. Бартох, предс.; П. Чайковський, кас.; Н. Шандровський, секр.

БЕНВУД, В. ВА. Бр. св. Йосифа, від. 157, повідомляє всіх своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 19 січня. Проситься всіх членів прийти на сей мітінґ щоби вибрати уряд на 1930 рік, або відділ злучити з другим відділом, бо наші члени не дбають за свій відділ. Вибраний уряд на минувшім мітінґу зрікся і не хоче приняти уряду. Не явившийся на тім мітінґу член заплатить 1 дол. кари, а урядник 2 дол. — Дмитро Канюк, секр.

САВТ ДІРФІЛД, МАСС. Тов. Галицька Січ, від. 207, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 19 січня, в гали церковній зараз по Сл. Божій. Всі члени мають явитись на мітінґ. Буде вибір уряду на 1930 рік і справозданнє уряду. Довгуючі члени мають вирівнати свої вкладки. Член, котрий не явиться на мітінґ, підлягає карі 1 дол., а урядник 2 дол. — Іван Костюк, предс.; Олекса Сельський, секр.

БАЛТИМОР, МД. Бр. Пресв. Тройці, від. 320, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що на річнім мітінґу 8 грудня вибрано слідуючий уряд на 1930 рік: Гр. Шулька, предс.; Йосиф Приймак, секр.; Михаїл Криж, кас.; Теодор Захарчук і Петро Мармаш, контрольори; Семен Кузик, заст. предс.; Гр. Іванович, заст. секр.; Василь Сорочак, хорунжий; Николай Малко, дверник; Олекса Івахів і Іван Ракочий, опікуни хорих.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Ів. Франка, від. 97, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 19 січня, в 2-ій годині попол., в гали церковній, 47 Hope Ave. Проситься всіх членів явитись точно на означений час. — В. Сметана, предс.; І. Долинський, кас.; М. Табачук, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Уряд відділу 288 подає до відома членам, що мітінґи будуть відбуватися в трету неділю в місяци від 1-ої години до четвертої, в гали українській на Карбон ул. Секретар просить кождого члена, щоби на перший мітінґ в січни кождий член приніс місячне і свою адресу виписану на карточці американськими буквами і подав секретареви разом з місячною вкладкою. Уряд на 1930 рік є слідуючий: Т. Завацький, предс.; М. Юркевич, заст. предс.; Ів. Малицький, фін. секр., М. Мущастий, рек. секр.; В. Підгайний, заст. секр.; М. Ґреґорaш, кас.; Ст. Газин, заст. кас.; Макс. Паращак, Ол. Періг, Раф. Останчук, контр. комісія; Іван Солодва і Макс. Шевчук, доз. хорих; Вас. Ґонтарик до укр. прапора; Лука Капчук до амер. прапора; Гнат Савка, дверник. В справах товариства належить удаватись до: John Maltzki, 1504 E. 7th St., Bethlehem, Pa.

ПЛЕЙНС, ПА. Бр. св. Андрія, від. 48, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться в годині 2-ій пополудни, в неділю, 19 січня, в гали Мих. Негребецького, 84 North River St. Члени мають виповнити всі свої належитости. — Теодор Катулька, предс.; Йосиф Кривий, секр.

ФОРД СИТІ, ПА. Тов. Запорожська Січ, від. 63, подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що на річних зборах 22 грудня вибрано слідуючий уряд на 1930 рік: Лесько Колодійчик, предс.; Митодій Зошак, заст.; Михайло Личак, секр. фін.; Онуфрій Мицишин, заст. і секр прот.; Ілько Бобак, кас.; Іван Луківський, заст.; Мих. Бек, опікун хорих; Никола Драч, заст.; Лукаш Тертичний і Стефан Шанайда, контрольори. Рівнож повідомляється всіх членів, що 19-го січня будуть докінчені річні збори. Після ухвали річних зборів кождий член обовязково має приходити кождого місяця на збори. Не явившийся бе зважної причини заплатить кару 25 ц. Члени місцеві і позамісцеві мають вирівнати свій довг до 19 січня і точно платити свої належитости кождого місяця, в противнім разі поступиться після статута. — Михайло Личак, секр. фін.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Відділ 204 повідомляє своїх членів, котрі не могли бути на річних зборах дня 4 січня, про ухвали зборів як слідує: Вибрано новий уряд на 1930 рік: Микола Воробець, предс.; Василь Дроботій, кас.; Микола Близнак, секр.; Петро Сокальчук, Іван Тураш, Гриць Хлистун, контрольори. Місячні збори відділу відбуваються в середу кождого місяця по першім без повідомлень картками, в льокалі Січи ім. Б. Хмельницького, 46 Ст. Маркс Пл. На півричні, річні і надзвичайні збори повідомляється місцевих членів картками. Не явившийся член на таких зборах заплатить кари 1 дол. Зобовязується кождого місцевого члена являтися на зборах, та вирівнювати свої членські вкладки. Для позамісцевих і тих, котрі в часі зборів є заняті працею дається можність найдальше до 20 кождого місяця зложити свої вкладки на руки касієра, або секретаря відділу. На кождого члена відділу накладається моральний обовязок при плаченню місячних вкладок складати після своєї можности жертви на Рідний Край, за його визволение в ворожих пут, котрий тепер стогне під тяжкими ударами нахабних наїздників. Не повинуючіся члени повищим ухвалам будуть без згляду виключені з Відділу. — М. Близнак, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 19 січня, в годині 1-ій пополудни, в Укр. Домі, 847 N. Franklin St. Проситься усіх членів прибути на сей мітінґ, бо є справи до полагодження, як справа підприємства і ин. Також пригадується всім членам, що мають явитись на баль товариства 25 січня. На річнім мітінґу вибрано слідуючих урядників на 1930 рік: Петро Кобільник, предс.; Р. Карбівник, заст.; Мих. Кончак, кас.; М. Горобйовський, заст.; Ілько Савчин, секр.; П. Басараб, заст. Петро Рій, Андрій Вишиваний і Йосиф Стемплевич, контрольори. Мітінґи будуть відбуватись в трету неділю по першім. Адреса секретаря: Ilko Sawczyn, 645 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Вільна Україна, від. 176, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 18 січня, в годині 7.30 вечером, в Укр. Гор. Клюбі, 618 W. Lackawanna Ave. Проситься всіх членів прибути на сі збори. На річних зборах зістали вибрані урядники на 1930 рік: Василь Павлишин, голова; Никифор Вітушинський, кас.; Роман Рубльовський, секретар; Петро Гнатюк і Стефан Петрашук, контрольори. — Р. Рубльовський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 117, повідомляє всіх своїх членів, що на річних зборах вибрано слідуючий уряд на 1930 рік: Петро Зюбрицький, предс.; Павло Васильків, заст.; Григорій Стефанишин, кас.; Тимко Ніновський, заст.; Семен Кучма, фін. секр.; Йосиф Деревянко, заст.; Іван Ровінський, рек. секр.; Петро Драбик, заст.; Павло Перій, Йосиф Деревенко і Николай Старущак, контрольори; П. Драбик, Л. Кшевінський і Н. Старущак, контр. хорих; Стефан Малярський, госп. галі; П. Драбик і В. Венгер, хорунжі. Мітінґи відбуваються в першу суботу в місяци, під ч. 15 Іст 3-та ул., число кімнати 3. — Семен Кучма, 278 Ave. B., N. Y.

ГАРТФОРД, КОНН. На річнім мітінґу Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 277, вибрано слідуючий уряд на 1930 рік: М. Курдина, предс.; П. Молява, заст.; П. Курко, секр.; В. Дерлиця, заст.; І. Нестерчук, кас.; Т. Марчук, заст.; К. Гвіздь і О. Маслоха, контр. комісія; О. Мотиль, Юрко Борздун і О. Йордан, опікуни хорих; І. Бойчук, дверник. Місячні збори будуть відбуватись в трету неділю по першім, точно в годині 2-ій пополудни, в гали де звичайно. Слідуючі збори відбудуться 19 січня. Проситься всіх членів явитись на сей мітінґ, бо є деякі справи до полагодження. — Павло Курко, секр.

ВІЛКС БЕРРИ, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 223, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться 19 січня, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Обовязкоє кождого прибути на сі збори і вирівнати свої залеглости; довгуючі члени будуть суспендовані. — Петро Маліборський, рек. секр.

ДО ВПОВ. ПП. ДЯКОУЧИТЕЛІВ, ПРОФЕСОРІВ І УРЯДІВ РІДНОЇ ШКОЛИ В АМЕРИЦІ.

Отсим подаємо до відома, що в книгарні Свободи можна одержати шкільні книжки тільки видання п. Матвійчука.

Тут подаємо спис шкільних книжок і їх ціни:

- **Перша Книжечка** (Буквар), М. Матвійчука .... 40 ц.
- **Друга Книжечка** (Читанка для II. кляси), М. Матвійчука 45 ц.
- **Трета Книжечка** (Читанка для III. кляси), М. Матвійчука 60 ц.
- **Коротка Історія України,** І. Крипякевича .... 50 ц.
- **Мала Історія України,** І. К. .... 15 ц.
- **Початкова Ґеографія,** з багатьома малюнками і картою написав Степан Рудницький .... 75 ц.
- **Шкільний Співанник,** Ф. Колесси .... 75 ц.
- **„Біблійна історія старого і нового завіта"** для низших кляс середних шкіл, о. д-ра Я. Левицького .... 85 ц.
- **Катехизм,** новий, виданий 1929 р. о. Рудовичем і апробований гр. кат. ординаріятом львівським і другими. Ціна .... 40 ц.

Читанок для четвертої кляси у нас нема ніяких. Робимо заходи, щоби їх видати, але се не буде скорше як на другий рік около вересня. Коли будуть, то тільки видання п. Матвійчука.

ПІДРУЧНИКИ ДЛЯ П.Т. УЧИТЕЛІВ РІДНИХ ШКІЛ.

Кождий учитель Рідної Школи повинен інтересуватися і студіювати методику української мови, а своє знання використувати при навчанню того предмету в школі.

Поручаємо П. Т. Учителям отсі нові підручники методичні:

1. Д. Заклинський: **МЕТОДИКА СТИЛЮ** для всіх шкіл з додатком практичних задач (Методика письменних виробів) .... 75 ц
2. М. Матвійчук: **МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК** до навчання перших початків українського письма .... 75 ц.
3. Д-р Кость Кисілевський: **МЕТОДИКА** правописних і словесних вправ з додатками: диктати, зразки говірок, спис висловів. Практичний підручник для вчителів і кандидатів учит. звання. .... 60 ц.

Замовлені річи висилаємо відворотною почтою і посилку оплачуємо самі. Гроші належить посилати рівночасно з замовленнєм. За посліплатою (C. O. D.) книжок невисилаємо.

Повисші книжки можна замовляти у Свободі:

"SVOBODA"
81-83 GRAND STREET. JERSEY CITY, N. J.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ГЕРКІМЕР, Н. Й.

З Державних Свят на Рідний Край.

За старанням о. М. Насвищука відсвятковано листопадові роковини в Ром. Н. Й., на котрих зібрано 41 долярів. Рівнож відбулось листопадове свято в Літл Фалс. Н. Й., на котрих зібрано 31 долярів. В Геркімер, Н. Й., уряджено збірку по домах. Збіркою занялись М. Рибак і Василь Насипаний. Зібрано 36 долярів. Разом із трох вижче згаданих громад зібрано 114 долярів, котрі вислано до краю через Обєднаннє у Филаделфії, з призначенням $100 на Дім Інвалідів, $10 на Рідну Школу й $4 на Революційний Фонд.

Жалко, що не відбулись листопадові свята в Геркімер. Н. Й., а то через недбальство самих геркімерських громадян.

Святкуючи роковини Першого Листопада, ми набираємо нових сил до дальшої боротьби з відвічними ворогами. Тому ніякий свідомий син нашого народа не повинен ухилятися від святкування наших державницьких свят. Український нарід не зложить зброї, поки не визволиться і не збудує своєї держави.

Микола Рибак.

—o—

ЕМБРІДЖ, ПА.

Збірка на інвалідів.

На вічу української православної церкви зібрано на інвалідів, у неділю 29. грудня м. р., $21.21. Гроші вислані до краю через Обєднання

Т. Грицик.

—o—

НЮАРК, Н. ДЖ.

Збірка на політичних вязнів.

На річних зборах товариства Тернопільщина, відділ 313 У. Н. Союза, предсідатель І. Маньківський виголосив коротку промову, в якій заявив, що він читав в часописах, як Поляки знущаються над українськими політичними вязнями й у якому тяжкому стані вони знаходяться. Потім закликав до зложення жертв на допомогу політичним вязням. Члени товариства зложили 10 долярів, які призначені на оборону товариша Я. Чижа. Гроші вислані до краю через Обєднання на призначену ціль.

М. Павлусь.

—o—

ГЕМТРЕМК, МИШ.

На політичних вязнів.

Заходом урядників Українського Політичного Клюбу В. Нечая, С. Гривнака та инших відбулася родинна забава у власнім домі. При забаві на поклик тов. Т. Барана, котрий промовив кілька гарячих слів, присутні зложили 13 долярів і 25 центів на політичних вязнів. Гроші вислані через Обєднання.

Т. Мусій.

ГЕМТРЕМК, МИШ.

Збірка на Рідний Край.

З першого відчиту доктора Кібзея про становище в Рідному Краю був прибуток від добровільних жертв на потреби Рідного Краю 27 долярів 53 центи. Цей відчит відбувся 8. грудня м. р. Другий відчит відбувся 29. грудня й на нім зібрано 13 долярів. Всього прибутків було 40 долярів і 53 центи. Витрат, звязаних з влаштованням відчиту, було 10 долярів і 53 центи. До краю вислано через Обєднання 30 долярів. На Рідну Школу призначено 20 долярів і на інвалідів 10 долярів.

Іван Бабій.